

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA CASCO POJAZDÓW SZYNOWYCH

ustalone Uchwałą Nr UZ/432/2007
Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A.
z dnia 26 lipca 2007 roku

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia casco pojazdów szynowych, zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną, zwaną dalej „PZU S.A.” z przedsiębiorcami będącymi osobami fizycznymi, osobami prawnymi bądź jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi.
2. Do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone, w porozumieniu z Ubezpieczającym, postanowienia dodatkowe lub odbiegające od uregulowań OWU.
3. PZU S.A. zobowiązany jest przedstawić Ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy. W razie niedopełnienia tego obowiązku PZU S.A. nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego. Przepisu nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.
4. W przypadku umów zawieranych w drodze negocjacji postanowienia dodatkowe lub odbiegające od OWU powinny być sporządzone w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
5. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odbiegających, OWU mają zastosowanie w zakresie nie uregulowanym tymi postanowieniami.
6. W sprawach nie uregulowanych w OWU, do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

DEFINICJE

§ 2

Przez użyte w OWU określenia rozumie się:

- 1) **Ubezpieczający** - osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną zawierająca umowę ubezpieczenia;
- 2) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia;
- 3) **pojazdy szynowe** – tabor kolejowy i pojazdy pomocnicze przeznaczone do eksploatacji na drogach szynowych, w szczególności lokomotywy, wagony do przewozu osób oraz ładunków, elektryczne zespoły trakcyjne, pojazdy do utrzymania nawierzchni i podtorza kolejowego oraz sieci trakcyjnej, pojazdy szynowe napędzane umieszczonym na nich silnikiem;
- 4) **wyposażenie standardowe** – sprzęt i urządzenia służące do utrzymania i używania pojazdu szynowego zgodnie z jego przeznaczeniem;
- 5) **suma ubezpieczenia** – kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności PZU S.A. za wszystkie szkody powstałe w okresie ubezpieczenia;
- 6) **szkoda** - utrata, zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia;
- 7) **udział własny** - określona procentowo lub kwotowo w umowie ubezpieczenia część szkody, o którą PZU S.A. obniża odszkodowanie;
- 8) **ogień** – ogień, który przedostał się poza palenisko albo powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile;

- 9) **uderzenie pioruna** – gwałtowne wyładowanie elektryczne w atmosferze działające bezpośrednio na ubezpieczony przedmiot, pozostawiające bezsporne ślady tego zdarzenia;
- 10) **eksplozja** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołane ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników, warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za spowodowane eksplozją uważa się również szkody powstałe wskutek implozji, polegające na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
- 11) **upadek statku powietrznego** – katastrofa albo przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku;
- 12) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 24,5 m/sek, ustalonej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW), którego działanie wyrządza masowe szkody; pojedyncze szkody uważa się za spowodowane przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie huraganu;
- 13) **powódź** - zalanie terenów w następstwie podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących, deszczu nawalnego, spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych;
- 14) **grad** - opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;
- 15) **zapadanie się ziemi** - obniżenie się terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie;
- 16) **osuwanie się ziemi** – ruch ziemi na stokach;
- 17) **lawina** - gwałtowne zsuwanie się lub staczanie mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota ze zboczy górskich lub falistych;
- 18) **deszcz nawalny** – opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, ustalonym przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW); w przypadku braku stacji pomiarowej IMiGW, bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania świadczące wyraźnie o działaniu deszczu nawalnego;
- 19) **trzęsienie ziemi** – naturalne gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej;
- 20) **kradzież** – zabór pojazdu szynowego lub jego części w celu przywłaszczenia;
- 21) **rabunek** – zabór pojazdu szynowego lub jego części w celu przywłaszczenia, dokonany przy zastosowaniu przemocy fizycznej bądź groźby natychmiastowego użycia takiej przemocy wobec Ubezpieczonego lub osoby przez niego upoważnionej, obsługującej pojazd szynowy lub sprawującej nad nim dozór albo w wyniku doprowadzenia do stanu nieprzytomności lub bezbronności tej osoby;
- 22) **zaginięcie** – nie dotarcie pojazdu szynowego będącego w ruchu do miejsca przeznaczenia w ciągu 30 dni od upływu planowanego terminu przyjazdu i niemożność ustalenia miejsca, gdzie pojazd się znajduje;
- 23) **należyte zabezpieczenie** – przewidziane konstrukcyjnie i sprawne technicznie, zamknięte urządzenia zabezpieczające, uniemożliwiające osobom nieupoważnionym dostęp do wnętrza pojazdu bez uprzedniego pokonania zabezpieczeń przy użyciu siły lub narzędzi;
- 24) **dozór** - ochrona wykonywana w zorganizowany sposób przez co najmniej jedną osobę pełnoletnią spośród personelu Ubezpieczonego lub przez pracowników koncesjonowanego przedsiębiorstwa ochrony osób i mienia.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia są pojazdy szynowe wraz z wyposażeniem standardowym przeznaczone do eksploatacji na liniach kolejowych, z wyłączeniem:
 - 1) tramwajów,
 - 2) przemysłowych kolejek wąskotorowych,
 - 3) kolejek kopalnianych,
 - 4) kolejek leśnych,
 - 5) górskich kolejek szynowych,
 - 6) górskich kolejek linowych, itp.
2. Przedmiotem ubezpieczenia są pojazdy szynowe, o których mowa w ust. 1, spełniające określone stosownymi przepisami wymagania w zakresie budowy i bezpieczeństwa oraz dopuszczenia do ruchu kolejowego.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 4

1. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe w czasie eksploatacji pojazdów szynowych na drogach szynowych kolejowych i wewnątrzzakładowych mających połączenie z liniami i bocznicami kolejowymi jak również w czasie postoju na bocznicach, placach rozrządowych, w lokomotywniach, wagonowniach oraz podczas wykonywania napraw lub remontów.
2. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „RP”.
3. Na wniosek Ubezpieczającego i za zgodą PZU S.A. ubezpieczenie może zostać rozszerzone o szkody powstałe na terytorium innych państw.
4. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody będące bezpośrednim następstwem:
 - 1) nagłego działania siły mechanicznej w chwili zetknięcia się pojazdu szynowego z osobami, zwierzętami lub przedmiotami pochodzącymi z zewnątrz pojazdu,
 - 2) katastrofy, przez którą rozumie się zderzenie pojazdów szynowych, wykolejenie lub przewrócenie się taboru,
 - 3) ognia, eksplozji, uderzenia pioruna, upadku statku powietrznego na przedmiot ubezpieczenia,
 - 4) powodzi, gradu, deszczu nawalnego, huraganu, lawiny, trzęsienia ziemi,
 - 5) osuwania lub zapadania się ziemi, przerwania tam, zerwania mostów, zawalenia tuneli, przepustów lub wiaduktów,
 - 6) wynikającego z eksploatacji uszkodzenia silnika, urządzeń napędowych, osi, urządzeń elektrycznych i elektronicznych, agregatów, prądnic, akumulatorów i ich połączeń itp.,
 - 7) fali uderzeniowej wytworzonej przez statek powietrzny podczas przekroczenia bariery dźwięku,
 - 8) dewastacji przez osoby trzecie podczas gdy pojazd był należycie zabezpieczony i znajdował się na terenie wydzielonym, a w szczególności na terenie lokomotywowni, wagonowni, miejsca napraw lub remontów itp., będącym własnością lub użytkowanym przez Ubezpieczonego i całodobowo dozorowanym,
 - 9) rabunku, kradzieży lub usiłowania ich dokonania albo zaginięcia pojazdu względnie jego części, pod warunkiem należytego zabezpieczenia pojazdu szynowego przed kradzieżą w sposób przewidziany w jego konstrukcji,
 - 10) zalania wodą wydobywającą się z przewodów i urządzeń wodociągowo - kanalizacyjnych lub technologicznych,

- 11) przemieszczania się ładunków, pod warunkiem ich prawidłowego załadowania i umocowania,
 - 12) zdarzeń zaistniałych podczas załadunku lub wyładunku towarów pod warunkiem, że załadunek lub wyładunek odbywał się zgodnie z obowiązującymi przepisami,
 - 13) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami objętymi umową ubezpieczenia.
5. W przypadku niedoubezpieczenia tj. zaniżenia sumy ubezpieczenia przez Ubezpieczającego, PZU S.A. udziela ochrony w zakresie określonym w § 15 ust.2.

§ 5

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, PZU S.A. zwraca poniesione przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego koszty wynikłe z zastosowania dostępnych im środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne. Dobrowolne świadczenia Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego na rzecz osób trzecich, które brały udział w zabezpieczaniu mienia lub akcji ratowniczej podlegają zwrotowi tylko wówczas, jeżeli PZU S.A. wyraził na to zgodę.
2. Dodatkowo PZU S.A. zwraca poniesione i udokumentowane przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego koszty związane z uprzątnięciem pozostałości po szkodzie, łącznie z kosztami rozbiórki i demontażu części niezdatnych do użytku.
3. Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 1 i 2, następuje w granicach sum ubezpieczenia określonych w umowie ubezpieczenia dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia, których wypadek dotyczy. Ograniczenie to nie dotyczy sytuacji, gdy koszty te zostały poniesione przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego na polecenie PZU S.A. Suma zwracanych kosztów łącznie z odszkodowaniem nie może przewyższyć sumy ubezpieczenia ustalonej dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia.
4. W przypadku niedoubezpieczenia tj. zaniżenia sumy ubezpieczenia przez Ubezpieczającego, kwota zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 2, jest zmniejszana w takim stosunku jak odszkodowanie tj. proporcjonalnie do stopnia zaniżenia sumy ubezpieczenia.
5. W przypadku gdy koszty, o których mowa w ust. 2, zostały poniesione przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego łącznie w odniesieniu do mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego, a nie jest możliwe ich przyporządkowanie do danej części mienia, PZU S.A. zwraca koszty w takiej proporcji w jakiej pozostaje wartość mienia ubezpieczonego do łącznej wartości mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego. Jeżeli ustalenie proporcji nie jest możliwe, PZU S.A. zwraca w granicach sumy ubezpieczenia 50% poniesionych kosztów.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 6

1. PZU S.A. nie odpowiada za szkody:
 - 1) powstałe z powodu normalnego zużycia lub naturalnego procesu starzenia się w tym kawitacji, korozji i powolnego działania środków żrących,
 - 2) wynikłe z wady konstrukcyjnej lub materiałowej, zmian lub błędów w projekcie technicznym,
 - 3) powstałe na skutek eksploatacji wcześniej uszkodzonego i nie naprawionego pojazdu szynowego,

- 4) powstałe na skutek prowadzenia i obsługiwanego pojazdu przez osobę nie posiadającą wymaganych uprawnień, określonych właściwymi przepisami, a także jeżeli pojazd eksploatowano niezgodnie z obowiązującymi przepisami,
 - 5) związane z nienależytym wykonywaniem okresowych przeglądów konserwacyjnych, za które odpowiedzialny jest producent, sprzedawca, dostawca lub zakład naprawczy z mocy prawa, a w szczególności z tytułu gwarancji lub rękojmi,
 - 6) eksploatacyjne w silnikach, urządzeniach napędowych, urządzeniach elektrycznych i elektronicznych, agregatach, prądnicach, akumulatorach i ich połączeniach,
 - 7) wyrządzone przez pracowników Ubezpieczonego pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających,
 - 8) powstałe na skutek nienależytego zabezpieczenia pojazdu,
 - 9) będące następstwem zniszczenia, uszkodzenia lub utraty przedmiotu ubezpieczenia, a polegające na utracie zysków, poniesieniu kosztów dzierżawy, kosztów użycia pojazdu zastępczego, stracie spowodowanej opóźnieniem dostawy, utracie wartości handlowej pojazdu, zapłacie kar i grzywien, itp,
 - 10) spowodowane przez wady lub defekty istniejące w chwili rozpoczęcia okresu ubezpieczenia, o których Ubezpieczający wiedział, a PZU S.A. nie został o nich poinformowany,
 - 11) polegające na pomalowaniu (np. graffiti),
 - 12) objęte ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody,
 - 13) będące następstwem załadowania ładunków przekraczających wagowo lub gabarytowo przewidziane dla danego pojazdu szynowego normy ładunkowe lub składowanych niezgodnie z przepisami norm i instrukcji określających zasady załadunku, składowania i zabezpieczania ładunków,
 - 14) powstałe na skutek załadowania materiałów wybuchowych, samozapalnych i innych w sposób niezgodny z obowiązującymi normami.
2. PZU S.A. nie odpowiada ponadto za szkody:
- 1) będące następstwem działań wojennych wszelkiego rodzaju, wewnętrznych zamieszek, rozruchów, strajków, lokautu i sabotażu, aktów terroryzmu,
 - 2) będące następstwem działania energii jądrowej lub zanieczyszczenia radioaktywnego,
 - 3) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego, przy czym za winę osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niebędącej osobą prawną należy rozumieć winę:
 - a) w przedsiębiorstwach państwowych – dyrektora lub jego zastępców,
 - b) w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością i spółkach akcyjnych – członków zarządu lub prokurentów,
 - c) w spółkach komandytowych i komandytowo-akcyjnych – komplementariuszy lub prokurentów,
 - d) w spółkach jawnych – wspólników lub prokurentów,
 - e) w spółkach partnerskich – partnerów lub członków zarządu lub prokurentów,
 - f) w spółkach cywilnych – wspólników,
 - g) w spółdzielniach, fundacjach i stowarzyszeniach – członków zarządu,
 - 4) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez osoby, którym Ubezpieczony powierzył sprawowanie pieczy nad przedmiotem ubezpieczenia,
 - 5) będące następstwem decyzji administracyjnej wydanej na podstawie obowiązujących przepisów powodującej konfiskatę, rekwizycję, nacjonalizację lub innego rodzaju przejęcie przedmiotu ubezpieczenia przez rząd lub inne władze w kraju lub za granicą,
 - 6) użycia pojazdów szynowych w sposób i w celu niezgodnym z przeznaczeniem.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 7

1. Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający odrębnie dla każdego pojazdu wymienionego we wniosku o ubezpieczenie lub wykazie stanowiącym integralną część polisy.
2. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać:
 - 1) wartości rzeczywistej z dnia zgłoszenia do ubezpieczenia, rozumianej jako koszt odtworzenia pojazdu szynowego, pomniejszony o stopień zużycia technicznego, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu, albo
 - 2) wartości księgowej brutto z dnia zgłoszenia do ubezpieczenia odpowiadającej księgowej wartości początkowej pojazdu szynowego z uwzględnieniem przeszacowań wynikających z przepisów ogólnych.
3. Jeżeli zadeklarowana suma ubezpieczenia jest wyższa od rzeczywistej wartości pojazdów PZU S.A. odpowiada za szkody tylko do rzeczywistej wartości pojazdu.
4. Każdorazowa wypłata odszkodowania powoduje zmniejszenie sumy ubezpieczenia o wypłaconą kwotę. Ubezpieczający może uzupełnić sumę ubezpieczenia opłacając ustaloną z PZU S.A. składkę uzupełniającą, przy czym w przypadku opłacenia składki uzupełniającej, PZU S.A. ponosi odpowiedzialność w ramach uzupełnionej sumy ubezpieczenia od dnia następnego po opłaceniu tej składki.
5. Jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpi wzrost wartości będących podstawą kalkulacji sumy ubezpieczenia, Ubezpieczający może w porozumieniu z PZU S.A. podwyższyć sumę ubezpieczenia za opłaceniem dodatkowej składki. PZU S.A. ponosi odpowiedzialność w ramach podwyższonej sumy ubezpieczenia od dnia następnego po opłaceniu tej składki.

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA, SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 8

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres roczny lub krótszy od roku (ubezpieczenie krótkoterminowe).
2. Umowa ubezpieczenia zawierana jest na podstawie pisemnego wniosku Ubezpieczającego, który wraz z innymi dokumentami wyszczególnionymi w polisie stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.
3. Wniosek powinien zawierać informacje niezbędne do dokonania oceny ryzyka i określenia należnej składki. Wniosek powinien zawierać w szczególności następujące dane:
 - 1) imię i nazwisko lub firmę Ubezpieczającego, Ubezpieczonego,
 - 2) adres zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego,
 - 3) okres ubezpieczenia,
 - 4) wykaz pojazdów szynowych z podaniem ich danych identyfikacyjnych jak rodzaj, typ, numer rejestracyjny, rok produkcji i przeznaczenie,
 - 5) sumę ubezpieczenia dla każdego pojazdu szynowego,
 - 6) zakres terytorialny ubezpieczenia,
 - 7) informacje o szkodach z ostatnich 3 lat,
 - 8) miejsce stałego postoju pojazdów.
4. PZU S.A. może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z oceną ryzyka. PZU S.A. zastrzega sobie także prawo żądania od Ubezpieczającego dodatkowych informacji, jeżeli uzna, że dotychczas otrzymane nie są wystarczające do prawidłowej oceny ryzyka.

5. Z zastrzeżeniem ust. 6, w razie wątpliwości umowę uważa się za zawartą z chwilą doręczenia dokumentu ubezpieczenia (polisy).
6. Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę PZU S.A. doręcza Ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego od treści złożonej przez niego oferty, PZU S.A. zobowiązany jest zwrócić Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej 7 - dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego nie są skuteczne, a umowa jest zawarta zgodnie z warunkami oferty. W braku sprzeciwu umowa dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.
7. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego). W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek:
 - 1) roszczenie o zapłatę składki przysługuje PZU S.A. wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu,
 - 2) zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU S.A., może on podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu,
 - 3) Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego świadczenia bezpośrednio od PZU S.A., chyba że strony uzgodniły inaczej, jednakże uzgodnienie takie nie może zostać dokonane, jeżeli wypadek już zaszedł,
 - 4) Ubezpieczony może żądać by PZU S.A. udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą jego praw i obowiązków.
8. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PZU S.A. na podstawie taryfy składek obowiązującej w PZU S.A. w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia z uwzględnieniem zadeklarowanej przez Ubezpieczającego sumy ubezpieczenia, wynikających z oceny ryzyka podwyżek i obniżek za rozszerzenie zakresu terytorialnego poza granice RP, sposobu opłacenia składki, przebiegu ubezpieczenia, kontynuacji ubezpieczenia. Jeżeli nie umówiono się inaczej, składka powinna być zapłacona jednocześnie z zawarciem umowy ubezpieczenia.
9. Należna składka może być na wniosek Ubezpieczającego rozłożona na raty.
10. Zapłata składki następuje w formie gotówkowej lub w porozumieniu z PZU S.A. w formie bezgotówkowej.
11. Jeżeli zapłata składki lub raty składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego, za dzień zapłaty składki uważa się dzień obciążenia rachunku Ubezpieczającego. Jeżeli zapłata składki lub raty składki dokonywana jest w formie przekazu pocztowego, za dzień zapłaty uważa się datę stempla pocztowego. W innym przypadku za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku PZU S.A. pełną wymagalną kwotą składki lub jej raty.
12. Składka nie podlega indeksacji.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 9

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność PZU S.A. rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty.
2. Jeżeli PZU S.A. ponosił odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, PZU S.A. może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W razie braku wypowiedzenia umowy, wygasa ona z końcem okresu, na który przypadała nie zapłacona składka.

3. W razie opłacania składki w ratach, jeżeli kolejna rata składki nie została zapłacona w terminie, PZU S.A. po upływie terminu płatności tej raty może wezwać Ubezpieczającego do jej zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania przez Ubezpieczającego spowoduje ustanie odpowiedzialności.
4. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy. Odstąpienie od umowy nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim PZU S.A. udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
5. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę. Przeniesienie praw wymaga zgody PZU S.A. W razie przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia przechodzą także obowiązki, jakie ciążyły na zbywcy, chyba, że strony za zgodą PZU S.A. umówiły się inaczej. Pomimo tego przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę. Postanowienia niniejszego ustępu nie mają zastosowania do przenoszenia wierzytelności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajścia przewidzianego w umowie wypadku.
6. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:
 - 1) z upływem okresu ubezpieczenia określonego w polisie;
 - 2) z dniem wypłaty odszkodowania za szkodę polegającą na całkowitym zniszczeniu lub utracie pojazdu;
 - 3) z dniem wyczerpania sumy ubezpieczenia określonej w polisie wskutek wypłaty odszkodowania lub odszkodowań;
 - 4) z dniem doręczenia Ubezpieczającemu oświadczenia PZU S.A. o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, o którym mowa w ust.2;
 - 5) z upływem 7 dni od dnia otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania do zapłaty kolejnej raty składki, o którym mowa w ust. 3;
 - 6) z dniem doręczenia oświadczenia drugiej stronie o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, o którym mowa w § 11;
 - 7) z chwilą przeniesienia własności pojazdu, jeżeli nie dokonano przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia na nabywcę pojazdu w trybie, o którym mowa w ust. 5;
 - 8) z dniem odstąpienia przez Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust.4;
 - 9) z dniem udokumentowania nieobjętej ubezpieczeniem szkody polegającej na trwałej i zupełnej utracie pojazdu.
7. W przypadku wygaśnięcia umowy ubezpieczenia przed upływem okresu na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej. Niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej liczony jest od następnego dnia po jej wygaśnięciu. Składkę podlegającą zwrotowi ustala się proporcjonalnie do niewykorzystanego okresu ubezpieczenia oraz niewykorzystanej sumy ubezpieczenia. Zwrot składki nie przysługuje, gdy wygaśnięcie umowy ubezpieczenia jest następstwem wykorzystania ochrony ubezpieczeniowej w związku z wyczerpaniem sumy ubezpieczenia wskutek wypłaty odszkodowania lub odszkodowań.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON

§ 10

1. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości PZU S.A. wszystkie znane sobie okoliczności, o które PZU S.A. zapytywał w formularzu oferty (wniosku) albo przed

zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez PZU S.A. umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest zawiadomić PZU S.A. o zmianie okoliczności, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 i 2 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
4. PZU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1-3 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1-3 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 11

W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

§ 12

Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony podał do wiadomości PZU S.A. nieprawdziwe dane mające wpływ na wysokość składki, Ubezpieczający zobowiązany jest do dopłaty składki wynikającej z różnicy pomiędzy składką, jaka należałaby się PZU S.A. gdyby podano dane prawdziwe a składką przyjętą w umowie ubezpieczenia. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego roszczenie PZU S.A. o dopłatę różnicy składki staje się natychmiast wymagalne i płatne najpóźniej w dniu wypłaty odszkodowania.

§ 13

1. Ubezpieczony zobowiązany jest do przestrzegania ogólnie obowiązujących przepisów bezpieczeństwa mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, a w szczególności przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz przepisów o budowie i eksploatacji pojazdów szynowych.
2. Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest:
 - 1) niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni roboczych powiadomić PZU S.A. o wypadku,
 - 2) niezwłocznie, nie później niż w ciągu dwunastu godzin powiadomić jednostkę policji o każdej katastrofie pojazdu szynowego oraz o każdej szkodzie powstałej w okolicznościach uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa i przedstawić PZU S.A. dokument potwierdzający takie zgłoszenie,
 - 3) użyć dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
 - 4) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę,
 - 5) umożliwić przedstawicielowi PZU S.A. dokonanie oględzin uszkodzeń pojazdów szynowych przed wykonaniem napraw, chyba że przedstawiciel PZU S.A. nie przeprowadził oględzin w terminie 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie,

- a w terminie 14 dni jeżeli niezbędne było powołanie biegłych rzeczoznawców; powyższe postanowienie nie dotyczy przypadków dokonania napraw koniecznych do kontynuowania bezpiecznej jazdy,
- 6) udzielić przedstawicielowi PZU S.A. pomocy i wyjaśnień w ustalaniu okoliczności powstania szkody, jej przedmiotu i wysokości oraz przedstawić dowody, jakich odpowiednio do stanu rzeczy można wymagać,
 - 7) zabezpieczyć dowody niezbędne dla ustalenia przebiegu zdarzeń i odpowiedzialności za szkodę,
 - 8) sporządzić na własny koszt i przedstawić PZU S.A. w uzgodnionym terminie i formie rachunek szkody wraz z dokumentacją źródłową, stanowiącą podstawę sporządzenia rachunku szkody.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, PZU S.A. może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU S.A. ustalenie okoliczności i skutków wypadku. Skutki braku zawiadomienia PZU S.A. o wypadku nie następują, jeżeli PZU S.A. w terminie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
 4. W razie niedopełnienia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku wymienionego w ust. 2 pkt 2 lub pkt 3 PZU S.A. jest wolny od odpowiedzialności za szkodę powstałe z tego powodu.
 5. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1, PZU S.A. może odmówić odszkodowania za szkody powstałe z tego powodu.
 6. Wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 2 pkt 4-8 jest niezbędne do ustalenia odpowiedzialności PZU S.A.
 7. PZU S.A. przysługuje, zarówno przed zawarciem umowy ubezpieczenia jak i w trakcie jej trwania, prawo do inspekcji przedmiotu ubezpieczenia i miejsca jego postoju w celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz sformułowania ewentualnych rekomendacji i zaleceń dotyczących kontroli tego ryzyka. Koszty takiej inspekcji pokrywa w całości PZU S.A., o ile nie umówiono się inaczej.

USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY I ODSZKODOWANIA

§ 14

1. PZU S.A. wypłaca należne odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości szkody nie większej jednak niż suma ubezpieczenia określona dla poszczególnego pojazdu szynowego.
2. Jako wysokość szkody przyjmuje się w przypadku ubezpieczenia w:
 - 1) wartości księgowej brutto – wartość kosztów nabycia nowego pojazdu szynowego tego samego typu i rodzaju oraz o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych albo wartość kosztów naprawy lub remontu - według cen z dnia szkody, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu; wartość tych kosztów powinna być udokumentowana rachunkiem zakupu albo rachunkiem naprawy wraz z kosztorysem lub kalkulacją;
 - 2) wartości rzeczowej – wartość kosztów, o których mowa w pkt 1 z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego do dnia szkody.
3. Jeżeli Ubezpieczony zrezygnuje z zakupu nowego pojazdu szynowego lub naprawienia przedmiotu szkody, o czym ma obowiązek powiadomić PZU S.A., odszkodowanie nie może przekroczyć wartości rzeczowej przedmiotu szkody.

§ 15

1. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, z tym że:
 - 1) wysokość szkody ustalona według kosztów naprawy lub remontu nie może przekroczyć rzeczywistej wartości przedmiotu szkody,
 - 2) wysokość szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki, odbudowy lub sprzedaży,
 - 3) nie uwzględnia się wartości naukowej, zabytkowej, kolekcjonerskiej, artystycznej lub pamiątkowej,
 - 4) nie uwzględnia się zwiększonych kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą,
 - 5) nie uwzględnia się kosztów napraw prowizorycznych,
 - 6) nie uwzględnia się kosztów wynikłych ze zmian, uzupełnień lub ulepszeń dokonywanych po wystąpieniu szkody, również i tych, które są wynikiem wcześniejszych napraw prowizorycznych,
 - 7) nie uwzględnia się kosztów konserwacji przedmiotu objętego ubezpieczeniem,
 - 8) wysokość szkody zwiększa się o udokumentowane koszty, o których mowa w § 5 ust. 1-2.
2. W przypadku, gdy w momencie powstania szkody wartość ubezpieczonego pojazdu szynowego będzie wyższa od jego sumy ubezpieczenia (niedoubezpieczenie):
 - 1) za szkodę częściową – odszkodowanie zmniejsza się w takim stosunku w jakim pozostaje zadeklarowana suma ubezpieczenia do wartości nowej (w przypadku ubezpieczenia w wartości księgowej brutto) albo rzeczywistej pojazdu szynowego,
 - 2) za szkodę całkowitą – odszkodowanie ogranicza się do sumy ubezpieczenia pojazdu będącego przedmiotem szkody.Zmniejszenia odszkodowania nie stosuje się, jeżeli wysokość szkody nie przekracza 20% (dwadzieścia procent) sumy ubezpieczenia.
3. W przypadku, gdy ma zastosowanie udział własny, kwotę ustalonego odszkodowania zmniejsza się o kwotę udziału własnego określonego w polisie. W przypadku, gdy mają zastosowanie różne udziały własne, z odszkodowania potrąca się tylko jeden najwyższy udział własny.

POWOŁANIE EKSPERTÓW

§ 16

1. Ustalenie stanu faktycznego i okoliczności powstania szkody PZU S.A. przeprowadza protokolarnie z udziałem Ubezpieczonego lub jego przedstawiciela, z którym powinien uzgodnić datę każdej czynności likwidacyjnej wymagającej badań na miejscu szkody.
2. Zarówno Ubezpieczony jak i PZU S.A. mogą powoływać rzeczoznawców w celu ustalenia przyczyny i wysokości szkody.
3. W razie rozbieżności w opiniach rzeczoznawców strony mogą powołać rzeczoznawcę opiniującego, który na podstawie przedłożonych do wglądu ekspertyz i własnej oceny stanu faktycznego wydaje własną opinię.
4. Każda ze stron ponosi koszty rzeczoznawcy, którego powołała. Koszty rzeczoznawcy opiniującego ponoszą obie strony w częściach równych.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA, OBOWIĄZKI INFORMACYJNE PZU S.A.

§ 17

1. PZU S.A. wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
2. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 1 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU S.A. albo wysokości odszkodowania okazało się

niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU S.A. wypłaca w terminie określonym w ust. 1.

3. PZU S.A. jest zobowiązany:
 - 1) po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu wypadku ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU S.A. lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania,
 - 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 1 i 2 nie wypłaci odszkodowania, do zawiadomienia pisemnie osoby zgłaszającej roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub części, a także do wypłacenia bezspornej części odszkodowania,
 - 3) jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie osoby występującej z roszczeniem, w terminach, o których mowa w ust. 1 i 2 wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej,
 - 4) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 1, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU S.A. lub wysokości odszkodowania; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU S.A. udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU S.A.,
 - 5) na żądanie Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego do udostępniania posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem lub zdarzeniem będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU S.A. oraz ustalenia okoliczności wypadków i zdarzeń losowych, jak również wysokości odszkodowania.
6. PZU S.A. wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.

ROSZCZENIA REGRESOWE

§ 18

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przez PZU S.A. roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU S.A. do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU S.A. pokrył tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje pierwszeństwo zaspokojenia pozostałej części roszczeń przed roszczeniem PZU S.A.
2. Ubezpieczony lub Ubezpieczający zobowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić PZU S.A. wszelkiej pomocy dostarczając informacji oraz innych dokumentów niezbędnych do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody PZU S.A. zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, PZU S.A. może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie

roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu odszkodowania PZU S.A. może zażądać od Ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

3. W razie uzyskania informacji o utraconym przedmiocie ubezpieczenia Ubezpieczony zobowiązany jest zawiadomić o tym niezwłocznie policję i PZU S.A. oraz uczestniczyć w czynnościach zmierzających do rozpoznania i odzyskania tych przedmiotów. W razie odzyskania utraconych przedmiotów Ubezpieczony jest zobowiązany przyjąć je z powrotem. Jeżeli Ubezpieczony odzyskał przedmioty w stanie niezmienionym, PZU S.A. wolny jest od obowiązku wypłaty odszkodowania, a w razie gdy odszkodowanie zostało wypłacone, Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie do jego zwrotu PZU S.A. W razie odzyskania przedmiotów w stanie uszkodzonym lub niekompletnym, zwrotowi podlega kwota odpowiadająca wartości przedmiotu w dniu odzyskania.

§ 19

1. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczony nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
2. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 1, uzgodniono, że suma wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody Ubezpieczony może żądać tylko od tego ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między ubezpieczycielami należy przyjąć, że suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczeniowej.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 20

1. Zawiadomienia i oświadczenia Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub PZU S.A. dokonywane w związku z umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie i doręczane za pokwitowaniem lub przesyłane listem poleconym.
2. Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest powiadomić PZU S.A. o zmianie adresu zamieszkania lub siedziby. W przeciwnym wypadku oświadczenia wysłane przez PZU S.A. na ostatni znany PZU S.A. adres Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego uważa się za skutecznie doręczone.
3. Ubezpieczającemu lub Ubezpieczonemu przysługuje prawo do wniesienia pisemnej skargi lub zażalenia, dotyczących wykonywania przez PZU S.A. umowy ubezpieczenia. Adresatem skargi lub zażalenia oraz właściwym do ich rozpatrzenia jest jednostka organizacyjna nadzorująca jednostkę, której skarga lub zażalenie dotyczy lub inna jednostka wskazana przez PZU S.A. W przypadku skargi lub zażalenia dotyczących likwidacji szkód, jednostką właściwą do ich rozpatrzenia jest Centrum Likwidacji Szkód PZU S.A. właściwe ze względu na miejsce likwidacji szkody. Skargę lub zażalenie składa się na piśmie za pośrednictwem jednostki, której działania skarga lub zażalenie dotyczy.
4. PZU S.A. udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.
5. Niezależnie od uprawnień, o których mowa w ust.3, Ubezpieczającemu lub Ubezpieczonemu przysługuje prawo wniesienia skargi do Rzecznika Ubezpieczonych.
6. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania bądź siedziby Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego.

7. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 10 sierpnia 2007 roku.

Prezes Zarządu PZU SA

Członek Zarządu PZU SA

Jaromir Netzel

Beata Kozłowska-Chyła